

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu

דרשו ד' ועוז

קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

גליון 2843

יום ראשון ב' אדר א' תשפ"ד
דף היומי בבלי: ב"ק קא | עמוד היומי: ברכות סא. | דף הכולל: ב"מ פ | קנין ירושלמי: תרומות מ
דף היומי בהלכה: ר"ד ג' - ה'.
מוסר: שם עולם - והנה באמת' עד פרק י"ב.
קנין חכמה הלימוד השבועי: שער יראת שמים עד "ועתה הטה אזנך"

עם כניסתי נדלקה נורה לכבודי ודלתות הקרוון
זעו מאליהן. הושטתי ידי לכיור, והברז בעין
אלקטרונית זיהה אותי ונפתח בתשואות. הקרוואן
היה מאובזר במיטב הטכנולוגיה. היה זה כשעתיים
לפני שבת, ואני הבנתי כי לא אוכל לחזור לאחוריי

הגאון רבי יצחק דוד גרוסמן שליט"א על שמירת שבת כהלכתה

מסתבר שהמארח לא הבין לרגישות האדם החרדי, ולבד
מסעודות השבת שהזמין בקייטרינג בורו-פארקי יש כאן חשש
של ממש על כל פסיעה ופסיעה לחילול שבת. מה גם שכל האירוע
לא היה נראה לי כדבר שרוח חכמים נוחה הימנן.

קראתי לידידי המארח ואמרתי לו כי ברצוני לתת נאום
חגיגי עוד בטרם כניסת השבת. המארח הסכים ואסף את מאות
המוזמנים, יהודים שלדאבון לב רחוקים עדיין מתורה ומצוות
לחדר האוכל. מה אומר ומה לא אומר! אוי לי מיצרי ואוי לי
מיצרי! מחד גיסא, זו שמחה שטרחו עליה כה רבות - ואיך אקלקל
אותה? מאידך גיסא, וכי ניתן רגע אחד לחיות עם ספק של חילול
שבת?

הסתכלתי סביבי וראיתי כי אין כאן אפילו יהודי חרדי אחד.
הרגשתי בודד בין המון יהודי תועה. התחזקתי בלבי ונשאתי עיני
לאבי שבמרומים שיכניס בפי את המילים הנכונות.

"יהודים יקרים", קראתי ברגש, "בעוד שעה קלה תפרוש
השבת את כנפיה. השבת היא אות בין הקב"ה ובין נתיניו,
היהודים". הפלאתי בענין שמירת השבת והדגשתי בפניהם כי זו
מתנת א-ל אשר נתן באהבה לעם ישראל, עד כדי כך שחכמינו
קבעו (סנהדרין נח): כי "גוי ששבת - חייב מיתה". ואז התחלתי
לשיר עמם "ישמחו במלכותך, שומרי שבת וקוראי עונג, אידעלעך

"אני יורד מכבש המטוס ביום שישי בנמל התעופה 'קנדי' בניו
יורק ואת פניי מקבל בעל השמחה", מספר הגאון רבי יצחק דוד
גרוסמן שליט"א, רבה של מגדל העמק. "הוא מצביע על מסוק קל
שהעמיד לרשותי להביאני אל שמחת הבר מצוה בניו ג'רזי. את
האיש אני מכיר שנים רבות והוא נמנה עם תומכי מוסדות 'מגדל
אור'. כשביקשני לבוא במיוחד לשבת בר המצוה שיערוך לבנו לא
יכולתי לסרב".

מכאן ואילך מתחיל סיפור נפלא שכולו חיזוק והתעוררות
לשמירת שבת קודש:

המטוס הזעיר ממניך טוס ועוצר באמצע מתחם גולף ענקי,
המשתרע על פני עשרות דונמים של דשא ירוק. כאן, בלב המתחם,
הוקם לרגל השמחה אוהל ענק שישמש את כל באי השמחה. בצד
עמד קרוואן נייד, שהוא כמו בית לכל דבר העומד על משאית.
"כאן", מצביע בעל השמחה, "הכנו בית לכבוד הרב". אני מטפס
ועולה ומגלה כי הוא משוכלל במיטב השכלולים המודרניים
הקיימים היום.

עם כניסתי נדלקה נורה לכבודי ודלתות הקרוון זעו מאליהן.
הושטתי ידי לכיור, והברז בעין אלקטרונית זיהה אותי ונפתח
בתשואות. הקרוואן היה מאובזר במיטב הטכנולוגיה. היה זה
כשעתיים לפני שבת, ואני הבנתי כי לא אוכל לחזור לאחוריי.

שרייט ש-ב-ת, אידעלעך שרייט ש-ב-ת...

מעגלים התרוממו לשורר זמירות שבת, ואז ניגשתי שוב למיקרופון וביקשתי את רשות הדיבור. אמרתי להם: "היות והמקום כאן רצוף חשש לחילול שבת, אני מחמיר על עצמי ומסתגר למשך כל השבת בקיטונו". גבות הורמו בהפתעה גמורה. בירכתי אותם בברכת "א גוטן שבת", ופניתי לחדרי מלווה בקהל המונים, מסוקרנים ובעיקר מעריכים.

ביקשתי מהמארח שיעמיד לרשותי קערה ובה מים, שבה אשתמש לאורך השבת. התיישבתי בחדרי והתחלתי להתכונן לשבת המלכה. הייתי לבד. אני והקדוש-ברוך-הוא. ניגנתי בנעימה 'לכה דודי', התחזקתי בספרים הקדושים שהיו עמי. סעדתי את סעודות השבת בגפי, ולא נתתי לדוק של עצב לחדור לנפשי.

למרות הכל דבר אחד העיב את רוחי ולא הרפה ממני: כאב לי שעם ישראל נמצא כה רחוק, שאפילו בר-מצוה עושים ללא מנין מישראל ותוך כדי חילול שבת המוני. התוצאה נודעה לי רק לימים.

בין קרואי השמחה היו שני צעירים שהדברים שהשמעתי מקירות לבי חדרו ללבם. ברגע שסיימתי את דבריי הם מיהרו להסתלק מן המקום ונסעו ברכביהם למלון סמוך, מספיקים לפרוק את מזוודותיהם דקות לפני שקיעת החמה.

שני צעירים אלו שבו בתשובה שלמה והתקרבו לבורא העולם. שוב ידעתי כי גם אם לי נראה היה הדבר כנסיון וכמסע קשה, היושב בשמים תכנן היטב את צעדיי ושמר את רגלי חסידי.

(המבשר תורני)

בכדי לקבל הנחה בארנונה הוצרך להגיש לרשויות מסמכים רבים. לאחר עמל ויגיעה עלה בידו להשיג את כל המסמכים אותם סידר בניילונים, כשהוא מתכנן ללכת למחרת בבוקר לעירייה להגיש את הטפסים. ויהי למחרת..

סיפור מיוחד על הרבה שלוחים למקום

מאוד, המוציא את האדם משלוות נפשו... במהרה הבין שזכה בהכנסת אורחים... בדמות 'צרצר' אשר נכנס לביתו בלי רשות... והוא מצרצר ומשמיע קולות, ומיד הבין שכל עוד שלא יגרשו את האורח אין כל מציאות שאחד מבני הבית יצליח לתת שינה לעיניו ותנומה לעפעפעי.

בלית ברירה פתח במסע חיפושים כשהוא הולך לפי מקור הרעש, עד שהבחין שהרעש מגיע מאזור הספה. רכן האיש לחפש מתחת הספה ולא מצא כלום... הזיזה למקום אחר, והנה נמצאו שתי האבדות גם יחד... הצרצר עומד על הצרור (ניילונים) שבתוכה נמצאים אחר כבוד כל המסמכים, והוא ממשיך להרעיש ולהפריע...

ללמדנו, ברצות הקב"ה שהחפץ החשוב ייאבד, אזי לא יועילו שום חיפושים וחקירות, וגם אם תהפוך את הבית שבעים ושבע פעמים לא תמצא כלום... אכן באותו הרגע שהגיע ה'קץ', ונקבע זמן הגאולה - יש לו להקב"ה שלוחים הרבה כיצד לפקוח את העיניים ולגלות את האבידה... ואפילו אותו מטריד נשלח אז לטובתו ולהנאתו.

(מתוך גיליון 'מי באר')

מספר ידידנו מזכה הרבים רבי ישראל מאיר אלטמן שליט"א: לפני כשבועיים נשלח אליי מעשה פלא, מאברך חשוב מתושבי רכסים, שלחתי את המעשה למערכת 'באר הפרשה', והרי הוא כפי שהובא שם.

אברך יקר וחשוב עבר לאחרונה להתגורר בעיר רכסים יצ"ו אשר בצפון הארץ, ובכדי לקבל הנחה ממס ה'ארנונה' (מס קבוע לכל בני העיר) הוצרך להגיש לרשויות מסמכים הרבה, שטר קניין הבית ועוד טפסים שונים, כגון 'תלושי משכורת' וכיו"ב המראים כי יש לו 'הכנסות' נמוכות. לאחר עמל ויגיעה עלה בידו להשיג את כל המסמכים וצררם בצרור אחד (ניילונים) באופן מסודר, דבר דבור על אופן, כשהוא מקווה לילך למחרת בבוקר לבית העירייה ולסדר כל הענין על הצד היותר טוב.

ויהי ממחרת וישכם האיש בבוקר, ואוי, אין זכר לכל הצרור. הפך האיש את כל ביתו בחיפושים אך נראה כאילו פתחה הארץ את פיה ובלעה אותה 'על ראשה ועל קרבה'... וכך עברו יומיים, עד שכמעט והתייאש מהאבידה...

בערבו של יום, לאחר מעמד השכבת הילדים, והנה החלו להישמע מכיוון הסלון רעשים משונים, רעש קצוב, רעש מטריד

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל? שלחו מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

העסקנים שידעו את מידת קמצנותו הגיבו בביטול. 'לא שייך להוציא ממנו פרוטה שחוקה! אך רב העיר התעקש שכיון ובשבוע הקרוב עומד להתקיים בביתו מעמד סעודת מצווה ביקש להזמין אישית בשמו את העשיר הקמצן

הרב ישראל היימן על פקחותו של בעל ה'בית הלוי' זי"ע לזמן מצוות צדקה

הפליאה של הקהל המשיך הגרי"ד עוד ועוד במעשיות ובמופתים מעסקי החרטומים במצרים.

כשהעשיר היה מרותק ומוקסם דיו פנה אליו הגרי"ד ושאלו: "תרצה אף אתה לראות בעיניך מופת כזה דוגמת החרטומים אותן אני יכול בעצמי לעשות?"

נשימתו של העשיר נעתקה. הוא הביט ברב כלא מאמין, וכי רבנו עוסק בכשפים או כעין אלו?

הגרי"ד לא התרשם ושאלו שוב אם הוא רוצה לראות כעין הכישופים של החרטומים במצרים. העשיר כמובן נענע בראשו בהתלהבות.

בשלב זה הורה הגריד להביא קערה מוכספת שהייתה בביתו. הוא הניח אותה במרכז השולחן ומכיסו הוציא ארבעה שטרות רובלים. הוא הניחם בארבע קצוות השולחן, רחוקים מהקערה, חזר למקומו בראש השולחן ופנה לעשיר שישב לידו. "האם מאמין אתה שבמשפט בודד שאוציא מפי השטרות יכנסו אל תוך הקערה בעוד אני יושב על מקומי רחוק מהם?"

העשיר נענע בראשו לאות שאינו מאמין. הוא הביט כמו כל הקהל בעיניים לטושות בקערה ובארבעת השטרות בלי לדעת מה יתחולל כאן בעוד רגעים ספורים.

"הבה נעשה עסק". אמר הגרי"ד לעשיר. באם אכן אין באפשרותי לעשות מופת כזה אתרום כפיצוי את כל הסכום החסר למגבית עליה אני מתאמץ בימים אלו בסך של 100 רובלים. באם אצליח במופת זה תתרום אתה את הסכום הנדרש.

לראשונה בחייו העשיר עמד בפני דילמה איומה... הקמצנות מצד אחד והסקרנות הבערת מהצד השני...

בעידוד הקהל שחלקו הבין כבר את הסיטואציה נאלץ העשיר לעיני כל הנוכחים להסכים להצעת הרב.

ברגע שבו הביע העשיר את התחייבותו קרא הרב בקול לבנו ר' חיים: "חיימ'קה, הכנס את השטרות לקערה". ר' חיים הזדרז ובתנועת יד מהירה הכניס את השטרות לקערה... כעת למחאותיו של העשיר לא היה ערך, התחייבותו מול כל הקהל שהבין את הקונץ אותו הפעיל עליו רב העיר למטרה קדושה של קיום הצדקה חייבה אותו, והוא נאלץ להוציא את הסכום ולתתו לצדקה.

פרשתנו הנוכחית פרשה של מצוות צדקה היא. הפסוקים הפותחים את הפרשה נדרשים בחז"ל ובמפרשים למעלת נתינת צדקה: "ויקחו לי תרומה" - לי לשמי. וכמו שפירשו מרנא החפץ חיים ולמעלה בקודש, שעיקר מצוות הצדקה באה מתוך הבנה ש'לי הכסף ולי הזהב נאום ה'. אדם הזוכה ליהנות מעושר גשמי בעולם הזה הרי הוא צינור, כל השפע הוא בתורת פיקדון אצלו לעשות עימו צדקה וחסד.

במהלך הדורות עמלו רבני קהילות ישראל על הטמעת מעלה נשגבה זו ועל ההבנה דלעיל בקרב עשירי הקהילות לדורותיהם. לפעמים הייתה נדרשת פיקחות והתחכמות כדי לפרוץ את מחסום הקמצנות שדבק באותם עשירים. על אחד מאלו מסופר בספרי תולדות חייו של הגרי"ד סולובייצ'יק זצוק"ל בעל 'בית הלוי'.

בהיותו מכהן ברבנות העיר סלוצק התעורר פעם צורך גדול בסכום ניכר לצדקה דחופה. העסקנים וראשי הקהל עמלו על השגת הסכום בין יהודי העיר שלא נמנו על המעמד הגבוה בהכרח...

לאחר כל המאמצים עדיין היה חסר סכום ניכר, ובאסיפה בביתו של הגרי"ד לצורך כך עלה שמו של אחד מעשירי העיר שכגודל עשירותו היה חולה בקמצנות נוראה.

העסקנים שידעו את מידת קמצנותו הגיבו בביטול. 'לא שייך להוציא ממנו פרוטה שחוקה!' אך הגרי"ד בניד ראש הורה שכיון ובשבוע הקרוב עומד להתקיים בביתו מעמד סעודת מצווה ביקש להזמין אישית בשמו את העשיר הנ"ל ולה' הישועה...

העשיר הקמצן היה נרגש מאד למשמע ההזמנה האישית והמכבדת מרב העיר. הוא אישר את השתתפותו, וביום המיועד אכן הופיע בשערי בית הרב.

הגרי"ד הושיב אותו בכבוד רב לידו בשולחן הכבוד. הוא האריך עימו בדברים וכיבד אותו עד בלי די.

בפיקחות סובב הגרי"ד את נושא השיחה לדברים מעניין החרטומים במצרים. בחכמתו ריתק הרב את העשיר בסיפורים שונים על נפלאותיהם ומעשי הכשפים שעשו החרטומים במצרים קהל הנאספים לא הבין מה לה לסעודת מצווה שגרתית ולסיפורי כשפים שנשמעים דמיוניים משהו... אבל אל מול מבטי

**מזן הסטייפלר שמע את הדברים והורה
לבחור: 'סע מיד חזרה לירושלים, ותאמר
לרופא: 'לא ניתוח, לא דחוף ולא פיקוח נפש!'.
מה שכן דחוף הם עשרת אלפי הדולר שהוא
צריך כדי לצאת לטיול בחוץ לארץ..**

הגה"צ רבי אריה שכטר זצ"ל על ראייתם של גדולי התורה

וגם אם אמצא רכב, מן הסתם הרופא כבר לא נמצא בבית החולים.
וגם אם אמצא אותו, איך אהיך לומר לו דברים כה חריפים?!
אך הסטייפלר האיץ בו: 'וכי אין לך אמונת חכמים?!'.
הבחור צעד לעבר התחנה בתקוה לתפוס את האוטובוס
האחרון, כאשר לפתע עצרה לידו מכונת, ונהגה הציע לו טרמפ
לירושלים... כשהגיעו לכניסה לעיר, שאל אותו הנהג להיכן הוא
צריך להגיע, ובאורח פלא התברר כי גם פניו מועדות לאותו כיוון.
וכך הוא הביא את הבחור עד פתח בית החולים.

הבחור שאל את האחיות, האם הרופא עדיין נמצא בבית
החולים, והופתע לשמוע כי במקרה התבצע ניתוח דחוף, שהרופא
היה חייב להיות נוכח בו, ובעוד דקות ספורות הוא אמר לצאת
מחדר הניתוחים.

בשעה שלש לפנות בוקר, יצא הרופא מחדר הניתוח, ונדהם
לראות את הפציינט שלו יושב וממתין. 'מה אתה עושה כאן
בשעה כזאת?' שאל בפליאה.

הבחור אזר אומץ, וחזר באזני הרופא על דברי הסטייפלר
מילה במילה. הרופא היה המום, טפח על ראשו וקרא: 'אוי ואבוי
לי, אוי ואבוי לי, חזור בבקשה לסטייפלר, ואמור לו כי אני מבטיח
שלא אעשה זאת שוב. ולהבא אשתדל לקבל החלטות נכונות, אך
ורק מתוך שיקול דעת מקצועי, ולא מתוך נגיעות אישיות...'

(אריה שאג - שמות)

סיפר הגה"צ רבי אריה שכטר זצ"ל:

סיפר לי יהודי שגר בשיכון הרבנים ברוממה, שבשנת תשל"ז,
בהיותו בחור ישיבה, הוא סבל מבעיות גב קשות. לאחר כל מיני
נסיונות טיפול שלא עזרו במאומה, הוא הלך להתייעץ עם רופא
מומחה, שקבע כי עליו לעבור ניתוח בחוט השדרה באופן דחוף
ביותר, והענין גובל בפיקוח נפש. הרופא המומחה הציע לבצע את
הניתוח בעצמו, באופן פרטי, תמורת סכום לא מבוטל של עשרת
אלפים דולר!

הפגישה נערכה בשעת ערב מאוחרת בקליניקה של הרופא
באחד מבתי החולים בירושלים. הבחור שמע את הבשורה הקשה,
והחליט לנסוע באופן מיידי למזן הסטייפלר זצוק"ל ולשטוח
בפניו את הדברים. בסמיכות לשעה שתיים עשרה בלילה, הגיע
הבחור לסטייפלר, וחזר בפניו על דברי הרופא. 'ניתוח דחוף,
פיקוח נפש...'

הסטייפלר שמע את הדברים ואמר: 'סע עכשיו חזרה
לירושלים, ותאמר לרופא: 'לא ניתוח, לא דחוף ולא פיקוח נפש!'.
מה שכן דחוף הם עשרת אלפי הדולר שהוא צריך כדי לצאת
לטיול בחוץ לארץ עם אשתו... את זה הוא רוצה לעשות על הגב
שלך... אבל בכל מה שנוגע לניתוח, אפשר להמתין עוד חצי שנה
ולראות מה יהיה המצב.'

הבחור היה המום: 'איך אמצא עכשיו רכב הנוסע לירושלים?'

**השעה התאחרה והילדים עדיין פטפטו בקולניות
עם התוכי החקיין. אפרים התפרץ אל הסלון בזעף:
ילדים! הרגע למיטות! אני לא מסוגל יותר עם
התוכי הזה! אלא שהתוכי מיד חזר אחריו, 'ילדים,
הרגע למיטות, אנ'לא מסוגל יותר מ'תוכי הזה'..**

זהירות, שומעים אותך..

מכיוונו של אפרים - מארחו האדיב.

שמחתם של הילדים לא ידעה גבולות. משפחת גרוזורוב -
השכנים ממול, עזבו את הבית ליותר משבוע ימים והשאירו אצלם
את התוכי המדבר שלהם. מה צריך יותר מזה? ששון ושמחה
לילדים...

אפרים הרגיש רגע לפני קריסה.

למול עיניו העייפות, מאחורי סורגי הכלוב הירוקים, על
ענף שבו ניצב התוכי האפור שמערער את שלוות נפשו בימים
האחרונים. תוכי ג'קו ערמומי שכזה, מפצח עוד גרעין חמנייה
במקורו המתעקל, מתעלם לגמרי ממבטי השנאה המופנים אליו

שבוע ומחצה מורכבים עברו בעצלתיים, סוף סוף, הדפיקה המיוחדת של גרוזורוב הגיעה. השכנים הנחמדים עמדו בדלת, מזוודותיהם לצידם, מחכים לקבל את התוכי החביב שלהם. אפרים מרח על פניו הזעופות את החיוך הרחב ביותר שהיה בידו, "הו, היה מאוד נעים לארח את הג'קו שלכם, הוא השרה פה הרבה שמחה. נו, איך היה בחופשה בחו"ל? נהניתם?"

אלחנן גרוזורוב עיגל את ארובות עיניו בפליאה - "חופשה? אתה צוחק או מה? לא שמעתם על אבא שלי שנפטר?" אפרים חיפש את ידיו כדי להחביא את עצמו בהן, אך הן נותרו תלויות על מקומן ולא נענו לו.

"נסענו להלוויה", ממשיך גרוזורוב בעצב, "וכיוון שאני בן יחיד להורי החלטנו להישאר עם אמי הגלמודה למשך ימי השבעה, היא מאוד מוגבלת וצריכה עזרה צמודה, לפחות לימים העצובים הללו היינו אצלה". ההלם סימר עדיין את אפרים למקומו ואלחנן סיים - "באמת התפלאתי שלא הגעת לנחם ואפילו לא התקשרת, ווי לי, הייתי צריך לדון אותך לכף זכות".

"לא נורא, המקום ינחם אתכם", פלט אפרים במהירות נבוכה, הוא נכנס לסלון, הרים את הכלוב הירוק והגיש אותו אל הדלת, אל אלחנן האבל הטרי.

"תודה לכם שהסכמתם לשמור עליו, אני מקווה שהוא היה בסדר", אומר אלחנן בחיוך מנומס, "ושוב, הרב אפרים, סליחה שלא דנתי אותך לכף זכות..."

התוכי העלוי התרגש לראות את ידידו הגרוזורובאים, ומשך פתח את מקורו בחכמה וצייץ:

"- - גרוזורוב. אגואיסטים. חופשת תענוגות. כסף על שטויות.

לא מסוגל מ'התוכי הזה. החליטו לגדל עוף מטופש. אוף." פניו של אפרים החליפו את גווניהם ואדון גרוזורוב פנה אל ביתו...

גם בתוך הבית - דיבורי האיסור נשמרים, ולבסוף עלולים להישמע בהזדמנויות ממש לא נעימות: **'בעלי גדפין הולכין תמיד אצל כל אדם ואדם ואין נפרדין ממנו, וכותבין כל דיבור ודיבור, כי עוף השמים יוליך את הקול ובעל כנפיים יגיד דבר (שמייה"ל בשם הגר"א).**

(דרך חיים - לוח מתמידים)

החל מהשעות המוקדמות של הבוקר החל הסיוט. עם אור ראשון של שחר זינקו הילדים ממיטותיהם אצים רצים בפיג'מותיהם אל הג'קו, מפטפטים עמו בקולי קולות, משכנעים אותו להגיד להם 'בוקר-טוב' ו'מה-השעה?' ו'צריך כבר ללכת לחיידר'. לא תמיד הוא הסכים, אבל כשהתוכי כן ניאות להשמיע את המשפט הרצוי, הילדים צרחו את צהלתם עד לאוזניו של אפרים שניסה לחטוף עוד קורטוב של שנת שחרית.

בבוקר הראשון זה עוד היה נסבל, אפילו קצת נחמד, אבל כבר באותו ערב התברר שזה לא הולך להיגמר. הילדים חזרו מהחיידר מלווים בנחיל של חברים סקרנים, בני החבורה התמקמו בסלון סמוך לכלוב הירוק, צועקים אל התוכי שלל משפטים, מתחננים שיחקה אותם ומריעים בכל פעם שבעל הכנף נענה לעתירותיהם. אפרים חש כי הפרויקט המוזר הזה גדול ממידותיו וממידת עצביו. התוכי הזה הפך את הסלון שלהם לפינת חי סוערת וגועשת, ושיבש את סדר היום מן הקצה אל הקצה.

ערב אחד הוגדשה הסאה. השעה התאחרה והילדים עדיין פטפטו בקולניות עם התוכי האפרפר. אפרים התפרץ אל הסלון בזעף - "ילדים! הרגע למיטות! אני לא מסוגל יותר עם התוכי הזה!"

לרגע השתררה דממה בחדר, ואז נשמע קול גרוני-צפצפני... " - - ילדים, הרגע למיטות, אנ'לא מסוגל יותר מ'תוכי הזה." זו כבר הייתה בדיחת היום, התוכי חזר על דברי האבא הזועם כמעט מילה במילה, הילדים התמוגגו בצחוק אדיר על 'חוצפתו' של העוף החקיין. אפרים צחק איתם בלית ברירה. זה באמת היה מצחיק, אבל יחד עם זאת מעצבן! מכהים!

"אפשר לחשוב מה היה כל כך דחוף למשפחת גרוזורוב הזאת לעזוב את הבית לשבוע", פרק אפרים את תסכולו באוזני בני הבית, "הם כנראה נסעו להם לחופשת תענוגות בחו"ל, לבזבז כסף על שטויות. מצדי, שיהיה להם לבריאות, אבל מה אני צריך להתעסק עכשיו עם העוף המטופש שהם החליטו לגדל אצלם בבית, התוכי-מדבר הזה מוציא אותי מדעתי. הם לא יכלו לקחת עמם את ה'דבר' הזה? או יותר טוב - לא לגדל אותו בכלל?"

"סתם ככה, האגואיסטים הללו רק יודעים לבקש טובות!" כיון שנשתחררה לשון ממקומה לא הבחינה בין הכפשה להכפשה נוספת, "הם שמרו לנו פעם על הילדים למשל? עשו לנו טובה כלשהי? הם רק דורשים עזרה כל הזמן! לעזור להם במה? לעזור להם בנופש הבזבזני שלהם? אוף!"

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

בבא קמא דף קא

ה'בטלנות' של החזון איש

ספסל נאה

ג'סי, מאז ימיו בעירייה כווידאן ועד היום, לא שינה את טעמו, ולא קיבל עליו שום מישרה ושום ניהול. למתי הוא מחכה? הסתכלתי בפניו החתומות של החזון איש וראיתי חיך רחב משתפך עליהם."

חזינן ענוותנותו של החזון איש, כמה נהנה לשמוע מהגיס שהוא כביכול בטלן, בעוד שלמעשה הגיס היה אבי אבות הבטלנים, שאינו יודע מי היה החזון איש, גדול הדור, כמה האיר את העולם בספריו, בהדרכותיו, בעצותיו, בברכותיו. והנה לעומת זאת חיפשתי וחיפשתי בדל אינפורמציה על הפרופסור הגיס ברוך ביי, ולא מצאתי עליו שום דבר.

(דברים ערבים)

סיפר אחד מקרובי משפחתו של החזון איש: "חורף אחד באנו אל החזון איש והופתענו למצוא אותו יושב על ספסל מחוץ לבית יחד עם אשתו ואדם נוסף.

עד מהרה הוברר שהאורח הוא פרופסור ברוך ביי אחיה של הרבנית שהגיע לביקור מהודו שם שימש מרצה במדעי הטבע באחת האוניברסיטאות. הרבנית סיפרה לאחיה על הייחוס שלי ועל הקירבה בינינו. לאחר שהתוודענו, מיהר האח לשפוך את ליבו לפנינו:

ג'יסו (החזון איש) אמנם מלומד גדול, אבל הוא לומד אך ורק בשביל עצמו, בעוד שאצלינו אנשי המדע, לומדים בכדי להתכונן להרצאות לתלמידים, וגם מתפרנסים מזה בכבוד. והנה

קו השיעורים של 'דרשו'

***4992**

077-2222666

www.Dirshu.co.il

"הנה ימים באים..."

כי אם לשמע

את דברי ה'...

הדף היומי בהלכה

- רבי אריה זילברשטיין שליט"א
עברית - שיעור חוקרי-מורחב
תלמוד בבלי
- רבי אפרים סגל שליט"א
עברית-אידיש
תלמוד בבלי
- רבי מרדכי שלמה פרינד שליט"א
אידיש
תלמוד בבלי
- הרב עדיאל אלון שליט"א
שאלות אקטואליות בדף היומי בהלכה
תלמוד בבלי

הדף היומי תלמוד בבלי

- הרב אפרים סגל שליט"א
עברית - אידיש
תלמוד בבלי
- הרב אליהו אורנשטיין שליט"א
עברית - שיעור חוקרי
תלמוד בבלי
- הרב מאיר שפרבר שליט"א
עברית - שיעור חוקרי
תלמוד בבלי
- הרב אברהם פוקס שליט"א
בעת מתחנך על בדיקת יומי
תלמוד בבלי

עמוד היומי תלמוד בבלי

- רבי אריה זילברשטיין שליט"א
תלמוד בבלי
- רבי דוד הופשטער שליט"א
אנגלית
תלמוד בבלי
- רבי מאיר עזרא שליט"א
ערמית
תלמוד בבלי
- הרב דוד בוק שליט"א
עברית עם "ביאורי תוספות"
תלמוד בבלי
- הרב אליהו שור שליט"א
נושאים מיוחדים ויחידה יומי
דיון תלמוד בבלי

הדף היומי בתלמוד ירושלמי

- הרב אליהו אורנשטיין שליט"א
עברית
תלמוד בבלי
- הרב שמואל בקר שליט"א
עברית
תלמוד בבלי
- הרב עמרם בינעט שליט"א
תלמוד בבלי

מה הם הכללים להוספת מים ליין?

היחסית גדולה מהמקובל, ברכתו 'שהכל', משום שהיין אינו נחשב למשקה חשוב אלא באופן שבני אדם רגילים וחפצים לשתותו בתור משקה חשוב. וראה להלן בנוגע לדין מזיגת יין בזמננו. ויין שהתקלקל עד כדי כך שבני אדם נמנעים לשתות מחמת חמיצותו, ברכתו 'שהכל'; ויש אומרים, שכל עוד אינו 'חומץ' גמור, יש לפוטרו על ידי ברכת 'הגפן' על יין אחר. [שו"ע רד, ד-ה, משנ"ב כו, כט רלב, וביה"ל ד"ה כל; בו"מ דרשו, 22; וראה כה"ח לא]

מיצי הפירות, ברכתם 'שהכל', מלבד יין ומיץ ענבים, שמפאת חשיבותם ברכתם 'הגפן'. ואף אם 'מזוג' את היין במים, דהיינו שעירבו בו מים - ברכתו 'הגפן', כל עוד טעמו וריחו כשל יין, ובתנאי שכמות המים שבתערובת היא ביחס המקובל באותו המקום למזיגת יין, ואינה מהווה יותר מ-85.7% [שש שביעיות] מהתערובת. אולם, אם אין טעמו וריחו כשל יין, או במקרה שכמות המים

האם מברכים 'הגפן' על יין משוחזר?

רוב בתערובת. ויש שכתב, כי ביין המסחרי אין להסתמך על כך שנותר בתערובת טעם יין, משום שביינות רבים מערבים אלכוהול וחומרים שונים התורמים להגברת טעם היין. וכמו כן, נחלקו הפוסקים בנוגע ליין משוחזר: יש אומרים, שבתנאים מסוימים ברכתו 'הגפן'; ויש אומרים, ברכתו תמיד 'שהכל' [בו"מ דרשו רד, 18 ו-20]

בעבר, היה טעם היין חזק, והיה ניתן 'למזוג' בכמות גדולה של מים, ובכל זאת נחשב כיון [ראה לעיל]; אולם, בדורות האחרונים נחלש טעם היין, והפוסקים נחלקו בנוגע לכמות המים שניתן לערב בו: יש שכתבו, כי אף כשהיין מהווה רוב בתערובת, יתכן שאין די בכך. יש שכתבו, שניתן לערב בו מים עד שיהוו לכל היותר שליש מהתערובת. ויש שכתבו, כי די בכך שהיין מהווה

מהי כמות המים שניתן להוסיף למיץ ענבים?

מועטה של מים חשיבותו בטלה, והוא נחשב כמים ממותקים, וברכתו 'שהכל'. אולם, אף לדעה זו, ניתן להוסיף למיץ הענבים טיפות אחדות של מים. וכמו כן, נחלקו הפוסקים בנוגע למיץ ענבים משוחזר: יש אומרים, שבתנאים מסוימים, ברכתו 'הגפן'; אך לדעת פוסקים רבים, ברכתו תמיד 'שהכל'. [בו"מ דרשו רד, 18 ו-20]

כאמור, ניתן 'למזוג' יין במים, והוא עומד בחשיבותו. ומיץ ענבים - לדעת פוסקים רבים, ניתן למזוג, אם כי בכמות פחותה מזו שניתן למזוג בה יין; ויש מהם שכתב, כי כל עוד המיץ מהווה רוב בתערובת, ברכתו 'הגפן', אלא שמיץ הענבים הנמכר בחנויות במקרים רבים אינו ניתן למזיגה, משום שמוסיפים עליו מים כבר בשעת ייצורו. ויש אומרים, שדין המזיגה האמור ביין, אינו מתייחס כלל למיץ ענבים, כיון שטעמו חלש בהרבה משל היין, ולכן אף בתוספת

* גרגרי דגנים, ברכתם 'האדמה'. וקליפות הדגנים, המכונים 'סופ'ין' - יש שכתב שברכתן 'שהכל';
 ויש שכתב, שבזמננו שהתרבו האוכלים אותן, דינן כגרגירים עצמם.
 * האוכל קמח מחמשת מיני דגן, אף אם הוא קלוי ויש בו מעט טעם - ברכתו 'שהכל', אם הוא
 ראוי לאכילה; וזאת, אף אם אכילתו מזיקה לקיבה ולגוף.
 * עשבים ועלים שבני אדם אינם מגדלים אותם והם גדלים מאליהם, אף אם הם ראויים לאכילה
 כשהם חיים, ואף אם הם משמשים כמאכל חשוב במיוחד - ברכתם 'שהכל'.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

רקדת באמצע סעודת החתונה ואתה צמא מחמת המאמץ - האם תברך על השתיה?

ויש אומרים, שמשקה אינו נחשב כחלק מהסעודה, ולכן דינו
 כדין מאכל שאינו חלק מהסעודה ונאכל בסעודה, שמברכים עליו
 ברכה ראשונה, וברכת המזון פוטרנו מברכה אחרונה.
 ויש אומרים עוד, שבכל פעם ששותים מים, או כל משקה
 שנהוג לשתות לשם רווה, בסעודה, צריך לברך. ולהלכה, אין
 לברך, וכן המנהג.

[שו"ע קע"ז, ומשנ"ב כ"ט, ל, לב, לג, לד ו"מ דרשו, 36]

השותה מים או משקה אחר, למעט יין ומשקאות חריפים (ראה
 במקורות), בסעודת פת - לא יברך עליהם ברכה ראשונה ולא
 אחרונה, לפי שאין הדרך לאכול ללא שתיה, ולכן השתיה נחשבת
 כחלק מהסעודה, ונפטרת בברכת 'המוציא' ובברכת המזון.
 ואף אם שותה לצמא מיד בתחילת הסעודה, או שצמא
 במהלך הסעודה מחמת ענין צדדי, כגון שרוקד בחתונה, נחשבת
 השתיה כחלק מהסעודה, ואין לברך עליה.

* תוכנית יומית מענייני דיומא
 בהגשת הרב אברהם פוקס

* שיעורי משנה ברורה לפי
 סדר דף היומי בהלכה

* מידע כולל לנבחני דרשו על מועדי
 המבחנים מסלולי הלימוד ועוד

* שיעורים על הדף היומי ועל כל
 הש"ס ממבחר מגידי השיעורים

* שיעורים על הדף היומי
 הירושלמי בעברית ובאידיש

* שיעורים מבוארים בעיון לביאורי
 תוס' על פי סדר הדף היומי

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666